

67.404.1

УДК 347
ББК 67.304
К72

*Рекомендовано
до друку Вченою радою Науково-дослідного інституту приватного права
і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака
Національної академії правових наук України
(протокол від 19 березня 2014 р. № 3)*

Рецензенти:

Дзера О. В. — доктор юридичних наук, професор кафедри цивільного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений юрист України;

Венедиктова І. В. — доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Коструба А. В.

К72   Юридичні факти в механізмі правоприпинення цивільних відносин : монографія / А. В. Коструба. – К. : Ін Юре, 2014. – 376 с. – Бібліогр. : с. 329–365.

ISBN 978-966-313-497-0.

Монографію присвячено дослідженню правової природи правоприпиняючих юридичних фактів в механізмі правового регулювання майнових відносин, а також особливостей спричинення ними наслідків у формі припинення прав, обов'язків та правовідносин, що існують між суб'єктами цивільного права. Досліджено механізм правоприпинення, його елементи та порядок їх взаємодії, визначено місце правоприпинення в механізмі правового регулювання майнових відносин. Сформовано визначення правоприпиняючих юридичних фактів, встановлено їх ознаки і порядок спричинення наслідків. Проведено аналіз функціонування механізмів правоприпинення в речових, зобов'язальних, деліктних правовідносинах, а також досліджено особливості універсальних механізмів правоприпинення.

Розраховано на науковців, викладачів вищих юридичних навчальних закладів, аспірантів, студентів та інших суб'єктів правореалізації.

УДК 347
ББК 67.304

ISBN 978-966-313-497-0

© Коструба А. В., 2014
© Ін Юре, 2014

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ I. МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ І ДИНАМІКА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВОВІДНОШЕННЯ	9
1.1. Методологічні засади щодо підстав виникнення, розвитку і припинення цивільних прав і обов'язків	9
1.2. Загальна характеристика механізму правового регулювання цивільних майнових відносин	27
1.3. Правоприпинення як стадія правового регулювання	45
РОЗДІЛ II. ЮРИДИЧНІ ФАКТИ ЯК ПІДСТАВА ПРИПИНЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ І ОБОВ'ЯЗКІВ	60
2.1. Поняття та ознаки правоприпиняючих юридичних фактів	60
2.2. Роль та місце правоприпиняючого юридичного факту в механізмі правового регулювання цивільних майнових відносин	75
2.3. Правоприпиняючі юридичні факти у системі юридичних фактів	88
РОЗДІЛ III. ЮРИДИЧНІ ФАКТИ В МЕХАНІЗМІ ПРАВООПРИПИНЕННЯ	105
3.1. Загальна характеристика механізму правоприпинення	105
3.2. Встановлення та фіксація механізму правоприпинення та правоприпиняючих юридичних фактів	122
3.3. Класифікація правоприпиняючих юридичних фактів залежно від їх місця та ролі в окремих механізмах правоприпинення	138
РОЗДІЛ IV. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРИПИНЕННЯ РЕЧОВИХ, ЗОБОВ'ЯЗАЛЬНИХ ТА ДЕЛІКТНИХ ПРАВОВІДНОСИН	155
4.1. Правові механізми припинення речових правовідносин	155
4.2. Правові механізми припинення зобов'язальних правовідносин	184
4.3. Правові механізми припинення деліктних правовідносин	206
4.4. Універсальні механізми правоприпинення	219

РОЗДІЛ V. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ПРАВОПРИПИНЕННЯ ЗІ СКАСУВАЛЬНОЮ УМОВОЮ ПРАВОЧИНУ	238
5.1. Характеристика правочинів зі скасувальною умовою як різновиду правоприпиняючих юридичних фактів	238
5.2. Особливості механізму припинення прав та обов'язків учасників цивільних правовідносин зі скасувальною умовою	252
РОЗДІЛ VI. ДЕФЕКТНІСТЬ МЕХАНІЗМУ ПРАВОПРИПИНЕННЯ ТА ЇЇ ПРАВОВІ НАСЛІДКИ	265
6.1. Дефектність механізму правоприпинення та окремих юридичних фактів	265
6.2. Особливості захисту прав учасників дефектних правоприпиняючих правочинів	285
ВИСНОВКИ	306
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	329
ДОДАТКИ	
Додаток 1. Схематичне зображення механізму впливу юридичних фактів на суспільні відносини	366
Додаток 2. Схематичне зображення механізму впливу сприяючого юридичного факту на суспільні відносини	367
Додаток 3. Схематичне зображення класифікації засобів встановлення правоприпиняючих юридичних фактів	368
Додаток 4. Схематичне зображення механізму правоприпинення	369
Додаток 5. Схематичне зображення правочину як правоприпиняючого юридичного факту і наслідку, до якого він призводить	370